

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Directie [REDACTED]

Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Datum

Utrecht, 23 april 2024

Onderwerp

Reactie LOSR op de internetconsultatie voor het
wetsvoorstel 'Overbruggingsregeling
alleenverdieners'

Kenmerk / Uw referentie

[REDACTED]

Contactpersoon

[REDACTED]

Geachte [REDACTED]

De Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR) en Sociaal Werk Nederland maken graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het wetsvoorstel tot wijziging van de Participatiewet in verband met categoriale bijstand voor alleenverdieners.

De LOSR en Sociaal Werk Nederland zijn positief over het voornemen om de groep alleenverdieners die een lager besteedbaar inkomen heeft door te weinig toeslagen, te compenseren. We hebben een aantal zorgen die overeenkomen met de ingezonden reacties van onder andere gemeenten Utrecht, Veendam en Rotterdam. Dit betreft met name de kan-bepaling in artikel 35a en de 'geadviseerde' vaste tegemoetkoming. Het is onwenselijk dat er lokale verschillen tussen gemeenten gaan optreden. De gedupeerde gezinnen moeten bij de compensatie gelijk worden behandeld. Door de beleidsvrijheid van gemeenten óf ze de burgers gaan compenseren en voor welk bedrag, zal er ongelijkheid optreden.

We maken ons ook zorgen om de burgers die niet in beeld komen via de lijst. Deze burgers zijn zich in het algemeen niet bewust dat zij tot de groep getroffen gezinnen behoren. Reden daarvoor is dat bij henzelf de kennis ontbreekt, maar ook veelal geldt dat ook voor de hulpverleners die bij het gezin betrokken zijn. Daarnaast zijn burgers terughoudend als het gaat om problemen met de Belastingdienst of Dienst Toeslagen. De kans dat zij zichzelf melden bij de gemeente is dan ook klein.

Vanuit de praktijk zijn twee signalen bij de LOSR binnengekomen:

1. Het is gebleken dat in de bestanden van 2022 en 2023 veel minder overlapping zat dan verwacht. De veronderstelling dat het een vrij stabiele doelgroep is, komt niet terug in de ervaringen opgedaan in 2022 en 2023. Door te werken met t-2 zal een relatief groot deel van de kwetsbare doelgroep toch op een zelfmeldersroute aangewezen zijn. De ervaring leert dat zelfmelders slechts incidenteel voorkomen. Een actieve benadering is daarom wenselijk.

2. Uit 2.2.3 van de Memorie van Toelichting blijkt dat de selectie voor de lijst alleen burgers bevat die IB-aangifte hebben gedaan. Dat is onwenselijk, omdat met name de burgers die één inkomensbron hebben veelal geen aangifteplicht hebben. Deze burgers zullen daarom ontbreken op de lijst.

Aanbevelingen

De LOSR en Sociaal Werk Nederland bevelen aan dat iedere gemeente, naast het actief benaderen van de doelgroep, zoveel mogelijk relevante informatie verstrekt aan lokale samenwerkingspartners en hen hulp aanbiedt om de kennis over de alleenverdieners te vergroten. Het is ook verstandig om de landelijke organisaties zoals vakbonden, ouderenbonden, belastingwinkels etc. bij de HUBA-campagne goed te instrueren. Ze kunnen een goede signalerende rol hebben. Daarmee wordt de kans vergroot dat uiteindelijk de hele groep wordt bereikt.

Bij de getroffen gezinnen gaat het om schulden die meestal achteraf ontstaan, omdat een lager recht op toeslagen wordt vastgesteld. De Centrale Raad van Beroep heeft aangegeven dat als er sprake is van bijzondere omstandigheden, die rechtvaardigen dat afgeweken mag worden van het uitgangspunt dat in beginsel geen (hogere) bijstand met terugwerkende kracht wordt toegekend. De LOSR vindt het van groot belang om gemeenten hierop te wijzen.

Met vriendelijke groet,

signaleringscommissie LOSR

Directeur-bestuurder Sociaal Werk Nederland